

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 21 (1)

IZDAN 15. JANUARA 1923.

PATENTNI SPIS BROJ 2428.

Société Française Radio-Électrique, Paris.

Pozivni izbirač

Prijava od 17. januara 1923.

Važi od 1. novembra 1923.

Pravo prvenstva od 19. januara 1922. (Francuska).

Predmet izuma tvori uređaj kojemu je svrha, da stanici, koja dobije Poziv bezžičnim putem ili pomoću žice, pokazuje onu stanicu, koja odašilje Poziv.

U tu svrhu svaka pojedina stanica jedne mreže u svrhu pozivanja jedne druge, odašilje posebno slovo ili skupinu označavajućih slova, koja se označi kao Pozivajući znak. Ovaj pozivajući znak se sastoji primjerice od Morzeovih signala, t. j. od skupine kratkih ili dugih znakova.

Kazalo poziva ima toliko svjetiljki ili vidljivih uređaja, koliko ima stanica u mreži i ove se svjetiljke ili vidljivi uređaji tako pogone, da kad se odašalje jedan pozivajući znak, dodje u djelatnost ovom Pozivajućem znaku pripadajuća svjetiljka ili vidljivi uređaj; ujedno se stavi u djelatnost i akustično kazalo.

Pozivajuća stanica odašilja pozivajući znak, a stanica, koja ima kazalo Poziva, čita na ovom znak, koji obilježuje pozivajuću stanicu, kako je to na pr. slučaj kod uobičajenih telefonskih centrala, kod kojih zasvijtli pozivajuća svjetiljka jedne stanice.

Na crtariji je predložen primjerice oblik izvedbe skapčanja uređaja prema izumu. Radi jednostavnosti obradjuje opis i šema skapčanja kao primjer uređaj, koji može primiti samo od tri ili manje znakova sastavljene Morzeove znakove, ali slijedeća tumačenja pokazuju bez daljnega da se uređaj daje udesiti bez promene svog principa za Morzeove signale sa više od tri znaka.

Kazalo poziva za Morzeove signale se sastoji od dvije skupine organa.

Prva skupina ima zadaću da odredi narav dolazećeg znaka, da li je to tačka ili crta; druga skupina nadzire tok vremena dolaska znakova dolazećih jedan za drugim i sačinjavajućih pokazujući znak i uspostavi prema ovome redu tok struje, kojom se stavi u djelatnost pripadajuća svjetiljka ili vidljivi znak.

Ova skupina se sastoji u bitnosti od tipkala 1, koje se dade zatvoriti ili rukom ili pomoću relea, koji se pogoni bez žice ili pomoću signala danih žicom. Ovo tipkalo 1 pogoni elektromagnet 2, koji sa svoje strane pomoću svog skapčala 3 stavi u funkciju osiguravajući rele 4, koji pri svojoj pobudi prekine tok struje usporujućeg magnetu 6 kod 5. Ovaj usporujući magnet pusti iza protječenog određenog vremena svoja skapčala 7 i 8. Skapčalo 8 magnetu 6 podržaje skupa sa skapčalom 9 osiguravajućeg magnetu 4 zadnji magnet tako dugo u pobudjenom stanju dok je magnet 6 izvršio svoju potpunu funkciju. U momentu, gdje otpadne skapčalo 7, spoji se pozitivan pol izvora struje sa skapčalom 10 pogonećeg magnetu 2.

Usporujući magnet 6 je tako postavljen, da prelaz skapčala 7 u svoj položaj mira i time prije spomenuti spoj pozitivnog pola sa skapčalom 10 nastaje istom iz protječenog razmaka vremena, koji je veći od trajanja jedne tačke, ali manji od onoga jedne crte; time je, ako je primljeni znak tačka, skapčalo 10 pogonećeg relea u svom položaju mira, i usljed

toga se vod za tačke (kasnije označen sa točkinim vodom 11) stavi pod struju, dočim, ako je primljeni znak crta, to je skapčalo 10 u svom položaju rada, a vod crte 12 je stavljen pod struju.

Osiguravajući magnet 4 pogoni svojim skapčalom 5 u položaju rada usporujući magnet 13; ovaj nadzire trajanje stanke između znakova. Je li ova stanaka dovoljno duga, pusti magnet svoje skapčalo 14, koje prouzrokuje zasvetljenje svetiljke ili izlučenje vidljivog uredjaja.

Osim ovog, već opisanog uredjaja u prije spomenutom patentu ima sidro 7 usporujući magnet 6 radno skapčalo, — a pogoneći magnet 2 daljnje skapčalo 15. Skapčalom 7 u radnom položaju i skapčalom 15 stavi se pod struju vod znakova 16 na početku svakog znaka.

Upravo opisanim uredjajem se time stavi pod struju 1 (prema dobivenom znaku ili točkin vod 11 ili vod crta 12 i 2) na početku svakog znaka vod znaka 16.

Uredjaj za nadziranje kojim redom dolaze znakovi jedan za drugim, koji sačinjavaju kazalo poziva, jednak je onom prijavi patenta prijavljača od 29. marta 1921. i sadrži isto toliko točkinih magneta 20 i crtinih magneta 21 koliko iznosi broj znakova, koji sačinjavaju pozivni znak.

Svi točkini magneti su priključeni na točkin vod 11, a svi crtini magneti na vod crta 12. U odvodnom vodu zajedničkom za točkin i crtn magnet jednakog znaka ukopčan je u seriju elektromagnet 22. Magnet 22 jednog znaka dodje gake u djelatnost ujedno sa točkinim magnetom ili crtinim magnetom ovog znaka.

Kad je uredjaj na miru, spojen je samo magnet serije 22 (1) prvog znaka sa negativnim polom. Usled toga može prvi znak delovati samo na magnetu prvog znaka. Na početku svakog znaka ali stavi se pod struju vod znakova 16, kako je prije opisano; usled toga se na početku drugog znaka pobudi znakov magnet 23 (2) drugog znaka i spoji negativni pol sa magnetom 22 (2) drugog znaka, a ovaj drugi znak se prema tome registira točkinim magnetom 20 (2) ili crtinim magnetom 21 (2) drugog znaka. Na početku trećeg znaka pobudi se magnet 23 (3) i zatvori magnere pripadajuće trećem znaku na negativni pol.

Točkini magneti 20, magneti crta 21 i magneti znakova 23 imaju osiguravajuće skapčalo 25, tako da iza primanja signala ovi magneti ostanu osigurani i da se pobude samo magneti odgovarajući dobivenim znakovima.

Točkini magneti 20 i magneti crta 21 imaju stanoviti broj skapčala 26, koji dovodi u

djelatnost tok struje svetiljki ili pokazujućih vidljivih uredjaja E. T. J. N. A. M. S. D. R. G. U. K. W. O., pri čemu je podijeljenje ovih skapčala takovo, da se zatvori samo tok struje svetiljke ili vidljivog uredjaja, koji odgovara primljenom znaku. Ovo zatvaranje ali nastaje istom onda, kada iza zadnjeg primljenog znaka slijedi tako duga stanaka, da usporujući magnet za stanke 13 pusti svoje sidro. Onda zasvijetle svetiljke ili dodje u djelatnost drugi vidljivi uredjaj.

Točkin magnet 20 jednog znaka prekida kod 27 tok struje crtinog magnetu istog znaka i obratno. To nastaje iz razloga sigurnosti.

Magnet serije 22 (2) drugog znaka prekine kod 28 (1) tok struje svetiljki ili vidljivih uredjaja, koji odgovaraju slovima E. T. koja se sastoje od samo jednog znaka. Analogo prekida magnet serije 22 (3) trećeg znaka kod 28 (2) tok struje svetiljki, koje odgovaraju slovima J. N. — A. M., koja se sastoje od dva znaka.

Sa svetiljkama ili vidljivim uredjajima u seriji skopčan je elektromagnet 29, koji pomoću svog skapčala 30 zatvara tok struje zvona 31 i otvori tok struje pogonećeg magnetu 2. Zvono zazvoni, a primljeni signali nemaju sada više nikakvog djelovanja na uredjaj.

Uredjaj se može pomoću puceta 32 dovesti natrag u položaj mira, pošto ovo prekine snabdjevajuću struju za cjelokupnu napravu.

Konačno može znakovi elektromagnet 33 priključen na vod znakova i pogonjen na serijinim magnetom 22 zadnjeg znaka prekinuti snabdjevanje uredjaja svojim skapčalom 34, ako je broj primljenih znakova veći od onog, za koji je gradjen uredjaj.

Razumije se da izum nije ograničen na posebni, kao konkretni primjer odabrani uredjaj; osobito se može lahko prilagoditi slučaju, gdje se signali primanja sastoje od više nego tri znaka. Može se ali upotrebiti bez daljnega, a da se ne mijenja bitnost izuma, za izbiranje znakova jednog kodeksa, koji imaju više nego samo dva različita trajanja (točka i crta) ili kod kojega se znakovi međusobno razlikuju drugom karakteristikom, a ne svojim trajanjem (po prilici intenzitetom, frekvencom i. t. d.). Gradjevna izvedba jednostavnih ili usporujućih relea je bez važnosti u koliko samo ovi organi mogu izvesti navedene funkcije.

PATENTNI ZAHTEJEVI:

1). Pozivni izbirač sa višekratnim kazalom za telegrafiju, telefoniju sa, ili bez žica, telemehaniku i t. d. naznačen skupinom elektromagneta služećom za izbiranje znakova po njihovoj vrsti, koja skupina stavi pod struju

vod, pripadajući vrsti primljenog znaka a vodovi snabdjevaју toliko skupina relea, koliko signali, koji se imaju primiti, sadrže pojedinih znakova i pri čemu se ovi, za uspostavljanje toka struje za pozivajuća kazala služeći relei izamance stave u djelatnost u sljedbenom redu dolaska pojedinačnih znakova.

2). Pozivni izbirač prema zahtjevu 1.) naznačen usporujućim magnetima za nadziranje stanki između znakova, koji sprečavaju slučajno djelovanje pozivajućeg kazala jednakim dijelom ne pripadajućeg signala ili sjedinjenje više djelova takovih signala.

